

Studiewijzer

Post-hbo leergang Burgerschap 2020-2021

01-09-2020

ECNO

Inhoud

Inhoud	2
Welkom	3
1. Praktische informatie	4
2. Inhoud	4
3. Leerkomst	6
4. Curriculum	7
4.1 Doelstellingen van de post-hbo leergang Burgerschap	8
4.2 Opbouw en structuur van het programma	8
4.3 Toetsing	9
5. (Gast)docenten	9
5.1 Kwaliteit (gast)docenten	9
6. Interne kwaliteitszorg	9
6.1 Input voor de evaluaties	9
6.2 Output van de evaluaties	10
7. Adviescommissie	10
8. Klachtencommissie	10
Bronnen	11
Bijlage I: Informatie startgesprek	12
Bijlage II: Waarderingsformulier Didactisch ontwerp (concept)	16
Bijlage III: Beoordelingsformulier Eindpresentatie (concept)	20
Bijlage IV: Formulier: Tussen- en eindevaluatie van de deelnemers (concept)	23
Bijlage V: Formulier: Eindevaluatie leergang (concept)	25

Welkom

Beste deelnemer,

Welkom bij de post-hbo leergang Burgerschap van NHL Stenden Hogeschool. Samen gaan we aan de slag met het thema burgerschap en met burgerschapsonderwijs in het mbo. In de leergang gaan we op zoek naar verbindingen tussen je eigen praktijk, theoretische concepten en kennis en kunde van anderen. Met het doel om professionals in het mbo toe te rusten om burgerschapsvorming en burgerschapsonderwijs vorm te geven en hiermee de kwaliteit te verbeteren van burgerschapsonderwijs.

Wij wensen jullie een fijne tijd toe.

Kerntrainers

Berinda de Jong, Luuk Kampman en Margreet Frouws

De post-hbo-opleiding Burgerschap is sinds september 2020 geregistreerd bij Centrum Post Initieel Onderwijs Nederland (CPION). Alleen opleidingen die voldoen aan strenge kwaliteitscriteria, komen in aanmerking voor het predicaat 'Registeropleiding' en worden opgenomen in het register.

1. Praktische informatie

Doel van de opleiding

Met de opleiding willen we een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van professionals in het mbo-onderwijs. Professionals die burgerschapsvorming en burgerschapsonderwijs willen verzorgen waarmee mbo-studenten worden voorbereid op hun plek in de maatschappij.

Doelgroep

De leergang staat open voor alle docenten en professionals in het mbo die een rol spelen bij burgerschapsonderwijs en zich hierin willen professionaliseren, zoals: docenten mbo die burgerschapsonderwijs ontwikkelen en verzorgen, professionals die op een beleidsmatige manier verantwoordelijk zijn voor burgerschapsonderwijs in het mbo en/of professionals die een ambassadeursrol voor burgerschapsonderwijs in het mbo-onderwijs vervullen.

Niveau van de opleiding	Post-hbo-opleiding
Studielast	In totaal behelst de leergang 95 uur aan studiebelastinguren, waarvan 45 uur contacturen en 50 uren aan voorbereiding en uitwerking van producten.
Literatuur	Gedurende de leergang wordt gewerkt met actuele artikelen passend bij het proces van de deelnemers en de thematieken die centraal staan. Maatgevend voor de inzet van bronnen is dat er een minimale verplichting geldt en een maximale verrijking.
Opleidingsmomenten	2020: 24 september, 5 en 26 november (iedere keer van 16:00-20:00 uur); 2021: 20 & 21 januari (tweedaagse), 4 maart, 8 april, 20 mei (iedere keer van 16:00-20:00 uur), 24 juni (hele dag)

2. Inhoud

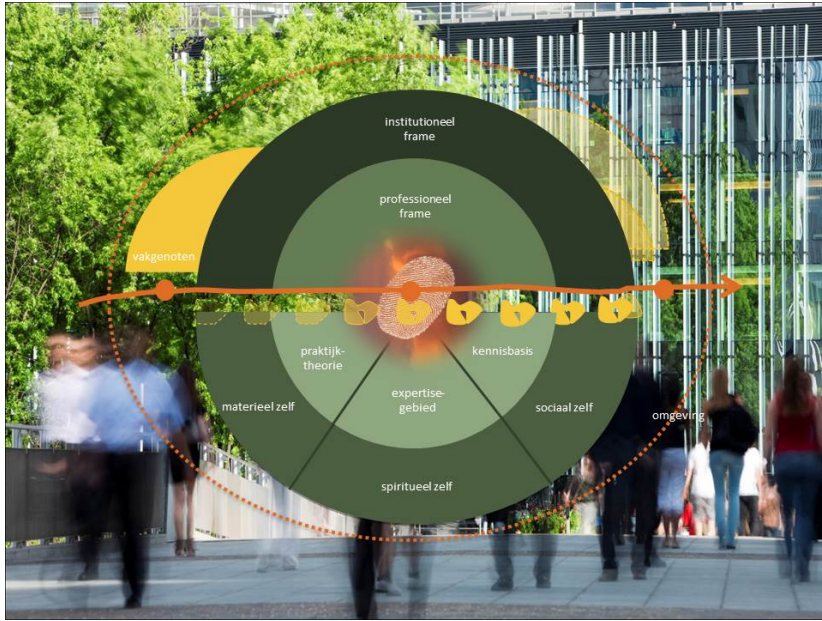
In de post-hbo leergang Burgerschap ontwerpt een deelnemer burgerschapsonderwijs en voert deze uit. Het ontwerpproces wordt volgens de methode Design Based Education uitgevoerd en begeleid door docenten van NHL Stenden Hogeschool (zie figuur 1 Design Based Education). De deelnemers doen hiervoor inhoudelijk inspiratie op tijdens de bijeenkomsten op diverse locaties, gaan in leergroepen aan de slag en ondernemen zelf acties om bronnen te raadplegen en gesprekken te voeren met diverse betrokkenen als mbo-studenten, partners in de regio en collega's.

Figuur 1: Design Based Education (NHL Stenden Hogeschool, 2019)

De leergang kent een aantal uitgangspunten:

- **Praktijkgericht:** Een deelnemer werkt vanuit reële situaties in de eigen schoolcontext.
- **Normatieve professionaliteit:** Elk professioneel handelen heeft ook een morele kant. In de post-hbo leergang Burgerschap gaan we samen op zoek naar waarden en normen die voor de context waarin de deelnemers werken belangrijk zijn.
- **Leeruitkomst bepaalt het eindniveau** (zie hoofdstuk 5).
- **Duurzaamheid:** door het met elkaar en van elkaar leren werkt een deelnemer niet alleen aan de eigen professionalisering, maar draagt indirect bij aan de schoolontwikkeling van de schoolorganisatie en de ontwikkeling van de leergang zelf en daarmee aan de ontwikkeling van het onderwijs in het Noorden.
- **De mbo-studenten hebben een plek in de leergang.**
- **Professionele ontwikkeling:** In de opleiding hebben we aandacht voor de persoonlijke en professionele identiteit van een deelnemer (geïnspireerd op Manon Ruijters e.a., *Je Binnenste Buiten*, 2015). (zie figuur 2.)

Figuur 2: Model Professionele Identiteit (Bron: Ruijters, 2015)

3. Leeruitkomst

Een leeruitkomst bepaalt wat je aan het eind van de leergang moet laten zien. De weg ernaartoe is van persoon tot persoon verschillend. De inhoud van de leergang wordt voor een belangrijk deel vraaggestuurd ingericht, op basis van de ambities en leerwensen van de deelnemers.

In de post-hbo leergang Burgerschap staat de volgende leeruitkomst centraal: Je demonstreert dat je burgerschapsonderwijs ontwerpt, uitvoert en bijstelt passend in de context waarin je werkt en congruent met je eigen ontwikkelde visie op burgerschapsonderwijs door het voeren van professionele dialogen en gefundeerde bronnen. Je kan een professionele dialoog over burgerschapsonderwijs vanuit je eigen ontwikkelde visie voeren met mbo-studenten en vakgenoten/experts met eigen perspectieven op burgerschapsonderwijs.

4. Curriculum

Schematisch ziet het curriculum er als volgt uit:

Data	Activiteit	Inhoud
September- oktober 2020	Startgesprek (individuele planning)	Expertise deelnemer in kaart brengen en ambities voor de leergang bespreken, vastgelegd in een startdocument.
Bijeenkomst 1: 24 september 2020	Bijeenkomst van 16.00-20.00 uur	Kader Leergang Burgerschap. Kennismaken met elkaar en met elkaars ambities/leervragen. Verkenning van Burgerschap.
Bijeenkomst 2: 05 november 2020	Bijeenkomst van 16.00-20.00 uur	Omgaan met controversiële thema's. Met gastdocent Piet van der Ploeg, Rijksuniversiteit Groningen.
Bijeenkomst 3: 26 november 2020	Bijeenkomst van 16.00-20.00 uur	Diversiteit.
Tweedaagse: 20 en 21 januari 2021	Tweedaagse op locatie En tweede studiedagdeel met uitvoerende docenten en adviescommissie	Good practise met elkaar delen en ontwikkelen + tussenevaluatie met deelnemers, docenten en adviescommissie.
Bijeenkomst 4: 04 maart 2021	Bijeenkomst van 16.00-20.00 uur	Didactiek voor zowel BOL als BBL.
Bijeenkomst 5: 08 april 2021	Bijeenkomst van 16.00-20.00 uur	Vier dimensies en democratische houding. Met medewerking Bart van Rosmalen, HKU en Pieter Baay, ECBO.
Bijeenkomst 6: 22 april 2021	Bijeenkomst van 16.00-20.00 uur	(Regionale) samenlevingsvraagstukken: bron van eigen burgerschapsonderwijs. In samenwerking met jongeren en Up to Us.
Bijeenkomst 7: 20 mei 2021	Bijeenkomst van 16.00-20.00 uur	Vrije ruimte, nader in te vullen.

Data	Activiteit	Inhoud
Slotbijeenkomst: 24 juni 2021	Bijeenkomst van 09.00-17.00 uur	Eindpresentaties en een podium voor gastsprekers en deelnemers. Eindevaluatie.

4.1 Doelstellingen van de post-hbo leergang Burgerschap

In de post-hbo leergang Burgerschap zijn de volgende doelstellingen leidend.

De deelnemer kan/heeft aan het eind van het traject:

- Een inhoudelijke oriëntatie op het begrip burgerschap uitgevoerd.
- Een inhoudelijke verdieping en verbreding op de vier dimensies en (actuele) burgerschapsthema's laten zien.
- Zijn rol in het kader van burgerschapsonderwijs helder verwoorden en weet in de uitvoering van taken hieraan vorm en inhoud te geven.
- Vanuit persoonlijk leiderschap en eigen didactische overtuigingen burgerschapsonderwijs ontwerpen dat passend is voor eigen onderwijspraktijk en mbo-studenten hierbij betrekken.

4.2 Opbouw en structuur van het programma

In een startgesprek wordt in kaart gebracht welke kennis en expertise een deelnemer meebrengt en wat zijn/haar ambities zijn passend in de werkkring waar de deelnemer onderdeel van uitmaakt.

Bij het gesprek zijn aanwezig: de deelnemer, vertegenwoordiger van de eigen organisatie en een docent van NHL Stenden Hogeschool.

Voorbeeld van een format voor het startgesprek is opgenomen in bijlage I.

De leergang bestaat uit:

- Een startgesprek met de deelnemer, de docent van de leergang en een vertegenwoordiger van ROC Noorderpoort.
In een startgesprek wordt in kaart gebracht welke kennis en expertise een deelnemer meebrengt en wat zijn/haar ambities zijn passend in de werkkring waar de deelnemer onderdeel van uitmaakt.
- Zelfstudie, werken aan het didactisch ontwerp en voorbereiding van de bijeenkomsten.
- Acht bijeenkomsten en een tweedaagse. Tijdens acht bijeenkomsten en een tweedaagse staan verschillende thema's centraal. In de bijeenkomsten van een dagdeel is steeds sprake van een volgende opbouw:
 - > Aandacht voor: Persoonlijke ontwikkeling en het werken aan het didactisch ontwerp. Het didactisch ontwerp staat in verbinding met de LUK (leeruitkomst), de persoonlijke ontwikkeling van de deelnemer en de context waarin hij werkt. Het didactisch ontwerp wordt gewaardeerd door de docenten van NHL Stenden Hogeschool.
 - > Aandacht voor collectief leren in de vorm van leergroepen en het voeren van de professionele dialoog.

- > Thematische verdieping door (gast)lessen, excursies, passend bij de praktijk van de deelnemers zelf en vanuit verschillende visies en perspectieven.
- Afsluitende bijeenkomst waarin de deelnemer zijn didactisch ontwerp en zijn ontwikkeling ten aanzien van de leeruitkomst presenteert en hierover met peers in dialoog gaat. Deze peerreview en de presentatie worden onafhankelijk en met het meer-ogen principe beoordeeld.

4.3 Toetsing

Tijdens de leergang werkt een deelnemer cyclisch aan een didactisch ontwerp en onderbouwt hij zijn keuzes vanuit een congruente visie op burgerschapsonderwijs en passend voor de context waarin hij werkt.

Dit ontwerp moet als voldaan zijn gewaardeerd door de docenten/begeleiders van de leergang voordat een deelnemer kan meedoen aan de peerreview. Een beoordeling van het didactisch ontwerp is als conceptversie opgenomen in bijlage II.

De eindpresentatie en bijbehorende peerreview wordt door onafhankelijke beoordelaars beoordeeld.

5. (Gast)docenten

De leergang sluit aan bij de volgende criteria voor de inzet van personeel:

De leergang wordt voor een belangrijk deel verzorgd door personeel dat een verbinding legt tussen de leergang en de beroepspraktijk.

5.1 Kwaliteit (gast)docenten

Het personeel dat wordt ingezet bij de uitvoering van de post-hbo leergang Burgerschap is werkzaam als hbo-(hoofd)docent, opleidingsmanager of practior bij of een lerarenopleiding of een mbo-instelling of werkt voor een organisatie met specifieke expertise op het gebied waartoe wordt opgeleid. Deze functionarissen hebben ieder aantoonbare werkervaring met of het opleiden van docenten en/of vormgeven van burgerschapsonderwijs.

6. Interne kwaliteitszorg

De docenten van de Post-hbo leergang Burgerschap werken aan een kwaliteitszorgsysteem om de kwaliteit te waarborgen. Samenwerking wordt hierbij gezocht met de adviescommissie.

6.1 Input voor de evaluaties

Input voor de evaluatie zijn diverse metingen en gesprekken. De evaluatieresultaten hebben betrekking op:

- Tussen- en eindevaluatie van de deelnemers (zie bijlage V).
- Een halfjaarlijkse evaluatie onder de docenten (zie bijlage VI).
- Een driejaarlijkse meting onder alumni van de leergang.

6.2 Output van de evaluaties

Op basis van de evaluaties en gesprekken wordt door de docenten een advies opgesteld en voorgelegd aan de adviescommissie over eventuele verbeteringen en/of bijstellingen over:

- de leeruitkomst;
- de inhoud van het onderwijsprogramma;
- de toetsing;
- de begeleiding;
- de betrokkenheid van relevante stakeholders.

NHL Stenden Hogeschool is eindverantwoordelijk voor de inhoud en de correcte uitvoering van het programma 'Post-hbo leergang Burgerschap' en voor de kwaliteit van de uitvoering.

7. Adviescommissie

De adviescommissie is actief betrokken bij de vormgeving en de kwaliteitsborging van de post-hbo leergang Burgerschap. De relatie van het werkveld met de leergang wordt geborgd door zitting van minimaal 2 vertegenwoordigers uit het werkveld in deze commissie.

In de adviescommissie hebben de volgende leden zitting:

- Chris Holman (ROC Noorderpoort / practor Burgerschap)
- Koen Vos (ROC Friese Poort / practor Mbo als werkplaats voor Brede Vorming)
- Christine van der Vorm (Up to Us / Co-founder en eigenaar)

De adviescommissie heeft de volgende taken:

- De adviescommissie ziet vooraf, tijdens en bij de evaluatie toe op een evenwichtige opbouw van de leergang passend bij de uitgangspunten en de actualiteit;
- De adviescommissie ziet toe op een navolgbare en volledige evaluatiesystematiek.

8. Klachtencommissie

NHL Stenden Hogeschool heeft een klachtencommissie geïnstalleerd.

Bronnen

Agile Scrum Group, Wat is de rol van de Scrum Master tijdens de Retrospective? (z.d.)

Geraadpleegd op 1 juli 2020: <https://scrummastertraining.nl/retrospective-rol-scrum-master/>

ROC Friese Poort, Practoraat Bredevorming, (z.d.)

Geraadpleegd op 30 juni 2020: <https://www.rocfrieseport.nl/practoraat-brede-vorming>

MBO-Raad, Burgerschap, (1 april 2020)

Geraadpleegd op 20 april 2020: <https://www.mбораad.nl/themas/loopbaan-en-burgerschap>

MBO-Raad, Feiten en cijfers, (22-02-2019)

Geraadpleegd op 20 april 2020: <https://www.mбораad.nl/het-mbo/feiten-en-cijfers/medewerkers-het-mbo>

ROC Noorderpoort, Leven lang leren bij practoraat Burgerschap, (20-12-2016)

Geraadpleegd op 30 juni 2020: <https://www.noorderpoort.nl/actueel/leven-lang-leren-bij-practoraat-burgerschap/>

Notitie: Practoraat burgerschap Noorderpoort “Een visie op Burgerschapsonderwijs bij Noorderpoort” (z.d.)

Stichting LeerKRACHT, Wat loopt goed en wat kan beter? Doe een korte, energieke, snelle retrospective.

Geraadpleegd op 1 juli 2020: <https://stichting-leerkracht.nl/hoe-kijk-je-terug-op-de-eerste-week-doe-een-online-retrospective/>

Up to Us: Over ons (z.d.)

Geraadpleegd op 20 april 2020: <https://uptous.nl/wie-zijn-wij/>

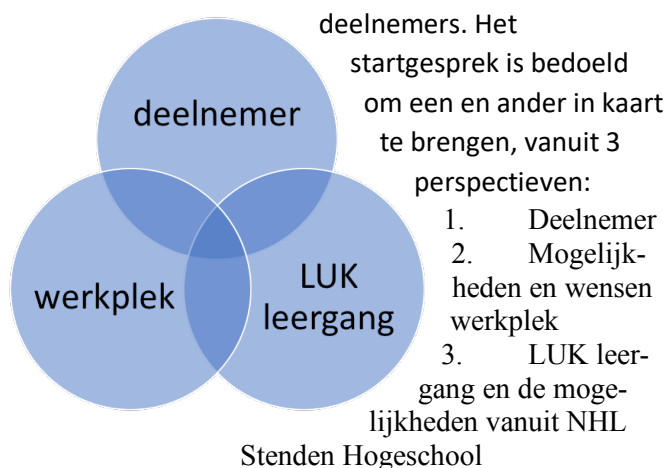
Bijlage I: Informatie startgesprek

Informatie startgesprek Leergang Burgerschap

Welkom bij de leergang Burgerschap! In het startgesprek van de leergang Burgerschap wordt in kaart gebracht welke kennis en expertise je meebrengt en wat jouw ambities zijn passend in jouw werkkring. Waarbij in gezamenlijkheid vorm wordt gegeven aan de leeruitkomst (LUK) passend bij je ambities/wensen en de mogelijkheden van je werkplek.

LUK:

Een leeruitkomst beschrijft wat je aan het eind van de leergang moet laten zien. De weg ernaartoe is van persoon tot persoon verschillend. De inhoud van de leergang wordt daarom voor een belangrijk deel vraag gestuurd ingericht, op basis van de ambities en leerwensen van de

In de leergang staat de volgende leeruitkomst centraal: Je demonstreert dat je betekenisvol burgerschapsonderwijs ontwerpt, uitvoert en bijstelt passend in de context waarin je werkt en congruent met je eigen ontwikkelde visie op burgerschapsonderwijs door het voeren van professionele dialogen en gefundeerde bronnen. Je kan een professionele dialoog hierover voeren met mbo-studenten en

vakgenoten/experts met eigen perspectieven op burgerschapsonderwijs.

Inhoud startgesprek

De volgende onderwerpen komen in het startgesprek aan bod:

1. Persoonsgegevens
2. Opleiding
3. Ervaring
4. Verkenning en in kaart brengen:
 - Verkenning wensen en ambities deelnemer
 - Verkenning mogelijkheden/wensen werkplek
 - Verkenning van de leeruitkomst en de thema's van de leergang
5. Informatie leergang
6. Zaken die belangrijk zijn om van elkaar te weten.

Het startgesprek heeft naast een aantal praktisch inhoudelijke componenten het karakter van een open gesprek. Bijgevoegd format is bedoeld als richtlijn voor het gesprek.

Praktische informatie over het gesprek

Het gesprek vindt online plaats je hebt hiervoor een uitnodiging gekregen via TEAMS van een trainer van het ECNO van NHL Stenden Hogeschool. Naast jezelf willen we in het startgesprek een vertegenwoordiger van je werkplek betrekken, bijvoorbeeld je leidinggevende. Ambitie is dat de leergang aansluit bij je praktijk en collega's niet alleen op de hoogte zijn maar ook meedenken met jou gedurende de leergang. Wil jij ervoor zorgdragen dat hij/zij wordt uitgenodigd?

Mocht je onverhoopt niet kunnen wil je dan contact opnemen?

Contactinformatie:

ECNO NHL Stenden Hogeschool
Berinda de Jong (trainer adviseur)
Email: Berinda.de.jong@nhlstenden.com
Mobiel: 06 19943606

Het startgesprek

Een van de drie deelnemende partijen organiseert tijd en plaats voor een startgesprek. Hij nodigt daartoe de leidinggevende en de opleider uit en, indien van toepassing, de

coach/schoolopleider voor een gesprek van circa 1 uur. In het startgesprek staat de kennismaking met de deelnemende partners centraal en een eerste verkenning van de aanwezige professionaliteit en ontwikkelingsmogelijkheden van eenieder.

Op basis van deze verkenning komen de deelnemers tot afspraken over de post-hbo leergang Burgerschap. Rode draad is de leeruitkomst, ambities van de deelnemer en de mogelijkheden van de context. De drie uitgangspunten *Ik, Wij, Het* in de *Context* zijn afkomstig uit het TGI model (Thema Gecentreerde Interactie) van Ruth Cohn.

Format intakegesprek Leergang Burgerschap (datum:)

Persoonsgegevens:

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats:

Gegevens voor certificering

Geboortenaam:

Geboorteplaats

Geboortedatum:

Gegevens werkplek:

Werkzaam bij het team:

Naam vertegenwoordiger werkplek:

Functie vertegenwoordiger werkplek:

Telefoonnummer vertegenwoordiger werkplek:

Email vertegenwoordiger werkplek:

Beschrijving werkplek

Relevante opleidingen, cursussen

Relevante ervaringen

Verkenning vanuit 3 perspectieven

- Verkenning wensen en ambities deelnemer
- Verkenning mogelijkheden/wensen werkplek
- Verkenning van de leeruitkomst en de thema's van de leergang

Notities:

Zaken die belangrijk zijn om van elkaar te weten:

Bijlage II: Waarderingsformulier Didactisch ontwerp (concept)

Waardering Didactisch ontwerp post-hbo leergang Burgerschap in het mbo

NOG IN ONTWIKKELING

Gegevens

Naam deelnemer:	Werkzaam bij opleiding/afdeling:	Mbo-instelling
Naam begeleider:	Handtekening begeleider:	Datum:

Voorwaarden om Didactisch ontwerp te kunnen beoordelen

	ja	nee	
<i>Volledigheid</i>	0	0	Het DO-portfolio is beknopt en compleet: bevat alle gevraagde onderdelen, waaronder een kritische reflectie op de leeruitkomst met verwijzing naar de bewijsstukken.
<i>Lay-out, spelling en stijl</i>	0	0	Teksten zijn goed leesbaar en bevatten geen of nauwelijks spelfouten. Het verslag is <i>gestructureerd</i> met behulp van een inhoudsopgave, hoofdstuktitels, kopjes, alinea's en witregels en/of de digitale weergave is helder gestructureerd en navigeerbaar. De <i>stijl</i> is professioneel en navolgbaar.
<i>Bewijsvoering</i>	0	0	De bewijsvoering voldoet aan de VRAAK-criteria (Variatie, Relevantie, Authenticiteit, Actualiteit, Kwaliteit) en bevat in elk geval feedback van studenten, van een docent van NHL Stenden en van collega's.
<i>Bronvermelding</i>	0	0	Bronvermeldingen en verwijzingen zijn consequent genoteerd volgens APA-richtlijnen.

EINDBEOORDELING AANTONEN VAN DE LEERUITKOMST:			
Bewijsvoering is systematisch bovengemiddeld volledig en van hoog niveau t.a.v. het gevraagde voor de leeruitkomst, en omvat enkele uitzonderlijke prestaties.	Bewijsvoering is systematisch bovengemiddeld volledig en toont over de volle breedte een hoger niveau dan minimaal vereist voor het kunnen voldoen aan de leeruitkomst.	Bewijsvoering is acceptabel om redelijkerwijs vast te kunnen stellen of de leeruitkomst behaald is. Bewijsvoering is compleet en het niveau hiervan is toereikend.	Bewijsvoering is niet afdoende om vast te kunnen stellen of aan de leeruitkomst wordt voldaan. Er zijn hiaten, ernstige tekortkomingen of portfoliostukken tonen niet voldoende het vereiste niveau aan.
☐ uitstekend	☐ goed	☐ voldoende	☐ onvoldoende

Verantwoording beoordeling en opmerkingen:
<p>Leeruitkomst Didactisch ontwerp</p> <p>Je demonstreert dat je burgerschapsonderwijs ontwerpt, uitvoert en bijstelt passend in de context waarin je werkt en congruent met je eigen ontwikkelde visie op burgerschapsonderwijs door het voeren van professionele dialogen en gefundeerde bronnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • op basis van een eigen probleemanalyse in de huidige leer(werk)omgeving onderbouwd met relevante bronnen, perspectieven en gegevens een ambitie/leervraag kunnen formuleren; • een ontwerp te ontwikkelen waarbij diverse bronnen worden geraadpleegd en perspectieven worden gezocht over leren en begeleiden welke afgewogen worden voor het ontwerp; • deze bronnen en perspectieven ook te gebruiken om het uiteindelijke ontwerp te verantwoorden; • het ontwerp uit te voeren en systematisch te evalueren en hierover een dialoog kan voeren; • het uitgevoerde proces en resultaat te beschrijven en op het proces en resultaat te reflecteren.

Criteria:	Criterium is meer dan voldoende aangetoond,	Criterium is voldoende aangetoond,	Criterium is niet voldoende aangetoond,
Probleemanalyse Voor de vorm mag je zelf keuzes maken, wanneer je maar een verslag en/of beeldmateriaal kan overleggen dat voor een lezer/kijker navolgbaar is.	☐ Want:	☐ Door te laten zien dat: <ul style="list-style-type: none"> • je door gegevens uit de praktijk te verzamelen en te analyseren tot een probleemduiding bent gekomen; • je verschillende relevante betrokkenen en experts hebt geraadpleegd; • je verschillende relevante bronnen hebt geraadpleegd, zoals gespecialiseerde handboeken, wetenschappelijke artikelen en vakliteratuur uit het vakgebied; • je onderzoekbare vragen en/of ambities hebt geformuleerd die aansluiten op je probleem-beschrijving. 	☐ Want:

Ontwikkeling van ontwerp Voor de vorm mag je zelf keuzes maken, wanneer je maar een verslag en/of beeldmateriaal kan overleggen dat voor een lezer/kijker navolgbaar is.	☐ Want:	☐ Door te laten zien dat: <ul style="list-style-type: none"> • je verschillende relevante inzichten uit literatuur en van betrokkenen en experts, waaronder studenten, over het ontwerp kritisch hebt gewogen en samengevat; • je de verkregen kennis en inzichten uit de theorie en praktijk hebt vertaald naar kenmerken voor je ontwerp; • je praktisch bruikbaar en didactisch verantwoorde onderwijsleeractiviteiten hebt ontworpen aan de hand van kenmerken voor je ontwerp. 	☐ Want:
Verantwoording van ontwerp Voor de vorm mag je zelf keuzes maken, wanneer je maar een verslag en/of beeldmateriaal kan overleggen dat voor een lezer/kijker navolgbaar is.	☐ Want:	☐ Door te laten zien dat: <ul style="list-style-type: none"> • je aangeeft hoe het ontwerp een bijdrage kan leveren aan het oplossen van het gesignaleerde probleem of ambitie en welke leerprocessen je verwacht; • je in de verantwoording en onderbouwing onderscheid hebt gemaakt tussen meningen en feiten; • je gebruikte concepten hebt verantwoord en gedefinieerd; • het ontwerp beargumenteerd afgestemd is op de doelgroep leerlingen/studenten. 	☐ Want:
Uitvoering en evaluatie Vorm mag ook een dialoog met vakgenoten/ studenten zijn. Maak dan een beeldopname.	☐ Want:	☐ Door te laten zien: <ul style="list-style-type: none"> • op welke manier je het ontwerp hebt uitgevoerd en waarom op die wijze; • dat je op navolgbare wijze de opbrengst van het ontwerp evalueert; • dat je systematisch hebt geanalyseerd met behulp van de gebruikte theorie en dialoog. 	☐ Want:

<p>Beschrijving van proces en resultaat</p> <p>Vorm mag ook een dialoog met vakgenoten/ studenten zijn. Maak dan een beeldopname.</p>	<p>☐ Want:</p>	<p>☐ Door te laten zien dat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het uiteindelijke verslag consistent is in de zin dat de onderdelen (probleemanalyse, ambities en/of vragen, methode enzovoort) logisch op elkaar aansluiten; • de rapportage zodanig geschreven is dat het relevant, leesbaar en navolgbaar is voor vakcollega's; • de interpretatie van de resultaten in de conclusies en discussie navolgbaar zijn onderbouwd; • je in de conclusie je vraag/ambitie betreft; • de toepasbaarheid van het ontwerp in de praktijk is besproken tijdens de discussie; • aanbevelingen voor de praktijk zijn geformuleerd die logisch voortkomen uit de conclusie en discussie; • je een bondige samenvatting kunt geven van je ontwerponderzoek; • de literatuurverwijzingen volgens APA-richtlijnen geschreven zijn. 	<p>☐ Want:</p>
<p>Reflectie op proces en resultaat</p> <p>Vorm mag ook een dialoog met vakgenoten/ studenten zijn. Maak dan een beeldopname.</p>	<p>☐ Want:</p>	<p>☐ Door te laten zien:</p> <ul style="list-style-type: none"> • op welke wijze feedback op het ontwerp nieuwe kennis en inzichten heeft opgeleverd over het leren en de ontwikkeling van leerlingen; • hoe toekomstig handelen van jezelf als leraar al dan niet beïnvloed is door het proces of de uitkomsten van het onderzoek; • dat in de reflectie naar voren komt hoe inzichten uit de ontwerpcyclus hebben bijgedragen aan je onderzoekend vermogen en de persoonlijke professionele ontwikkeling tot leraar. 	<p>☐ Want:</p>

Bijlage III: Beoordelingsformulier Eindpresentatie (concept)

Beoordeling Eindpresentatie/dialogoog post-hbo leergang Burgerschap

NOG IN ONTWIKKELING

Naam deelnemer:	Werkzaam bij opleiding/afdeling:	Mbo-instelling
Naam beoordelaar 1:	Handtekening beoordelaar 1:	Datum:
Naam beoordelaar 2:	Handtekening beoordelaar 2:	Datum:
Peers: 1. Naam 2. Naam 3. Naam 4. Naam	Handtekeningen peers	
Partners in de dialoog: 1. Mbo-student 2. Naam 3. Naam 4. Naam	Handtekeningen partners	

Voorwaarden om Professioneel profiel leraar <vak> avo/(v)mbo te kunnen beoordelen

EINDBEOORDELING AANTONEN VAN DE LEERUITKOMST:			
Bewijsvoering is systematisch bovengemiddeld volledig en van hoog niveau ten aanzien van het gevraagde voor de leeruitkomst, en omvat enkele uitzonderlijke prestaties.	Bewijsvoering is systematisch bovengemiddeld volledig en toont over de volle breedte een hoger niveau dan minimaal vereist voor het kunnen voldoen aan de leeruitkomst.	Bewijsvoering is acceptabel om redelijkerwijs vast te kunnen stellen of de leeruitkomst behaald is. Bewijsvoering is compleet en het niveau hiervan is toereikend.	Bewijsvoering is niet afdoende om vast te kunnen stellen of aan de leeruitkomst wordt voldaan. Er zijn hiaten, ernstige tekortkomingen of portfoliostukken tonen niet voldoende het vereiste niveau aan.
☐ uitstekend	☐ goed	☐ voldoende	☐ onvoldoende

Verantwoording eindbeoordeling en opmerkingen:			
Je kan een professionele dialoog over burgerschapsonderwijs vanuit je eigen ontwikkelde visie voeren met mbo-studenten en vakgenoten/experts met eigen perspectieven op burgerschapsonderwijs.			
Criteria:	Criterium is meer dan voldoende aangetoond,	Criterium is voldoende aangetoond,	Criterium is niet voldoende aangetoond,
Actuele visie	☐ Want:	☐ Door te laten zien dat je: een eigen visie hebt op burgerschap en burgerschapsonderwijs.	☐ Want:
Verbinding visie aan literatuur en praktijk	☐ Want:	☐ Door te laten zien dat je: je werkzaamheden in je eigen context- en visie onderbouwt met actuele literatuur en verbindt aan voorbeelden uit de praktijk van je eigen werkcontext, met aandacht voor perspectieven van anderen.	☐ Want:
Professionele verantwoordelijkheid	☐ Want:	☐ Door te laten zien dat je: je vanuit je werk en visie sociaal-maatschappelijk en ethisch verantwoordelijk opstelt en bijdraagt aan de socialisatie en persoonsvorming van (je) studenten en burgerschapsonderwijs in het mbo verder ontwikkeld.	☐ Want:

Professionele dialoog	☐ Want:	☐ Door te laten zien dat je: in professionele dialoog met anderen tot oordelen komt wat in een specifieke situatie wenselijk is.	☐ Want:
Professionele identiteit	☐ Want:	☐ Door te laten zien dat je: je professionele identiteit ontwikkelt, daarbij gebruik makend van je eigen talenten, waarden, overtuigingen en kennis, en die van anderen.	☐ Want:
Zelfsturing	☐ Want:	☐ Door te laten zien dat je: zelfstandig vormgeeft aan je professionele ontwikkeling en de volgende fase van je loopbaan.	☐ Want:

Bijlage IV: Formulier: Tussen- en eindevaluatie van de deelnemers (concept)

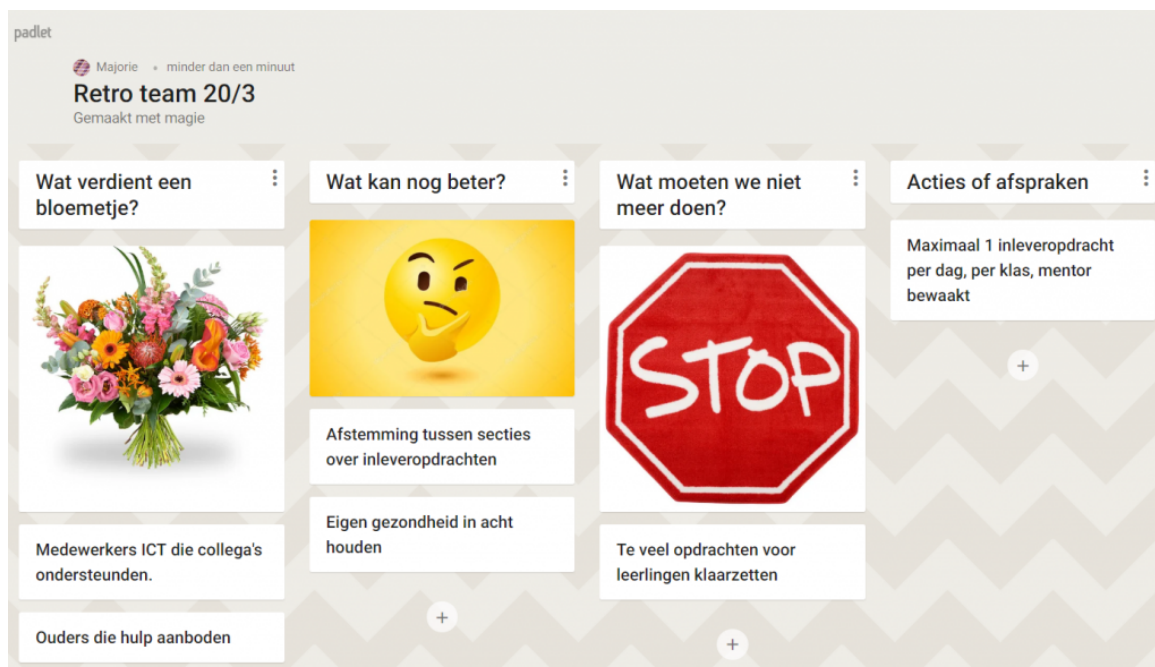
Formulier vormt een leidraad voor gesprek en kan worden vervangen door een groepswerkvorm, bijvoorbeeld met behulp van een Padlet (digitaal, zie figuur 3 Voorbeeld Padlet) of flaps (analoog).

Inhoud:

- Eigen ontwikkelingsproces als deelnemer, trainer, andere betrokkene
- Eigen inbreng van deelnemer, trainer, andere betrokkene
- Inhoud van de bijeenkomsten
- Trainers en gasttrainers
- Verzorging van de training (catering en zaal e.d.)
- Betrokkenheid van de eigen werkplek
- Facilitering vanuit eigen context
- Begeleiding vanuit de eigen context

Methode: Groepsmethode of individueel met een groepsgesprek. Methode wordt bepaald door trainers en deelnemers. De volgende rubrieken krijgen hierbij de aandacht:

- Wat verdient een bloemetje?
- Wat kan nog beter?
- Wat moeten we niet meer doen?
- Acties of afspraken

Figuur 3: Voorbeeld Padlet, bron: www.stichting-leerkracht.nl, z.d.

Output:

Van iedere evaluatie wordt een verslag gemaakt. De ondernomen acties worden ter plekke overwogen. Of bepaalde ontwikkelingen worden werkende wijs doorgevoerd of ter advisering

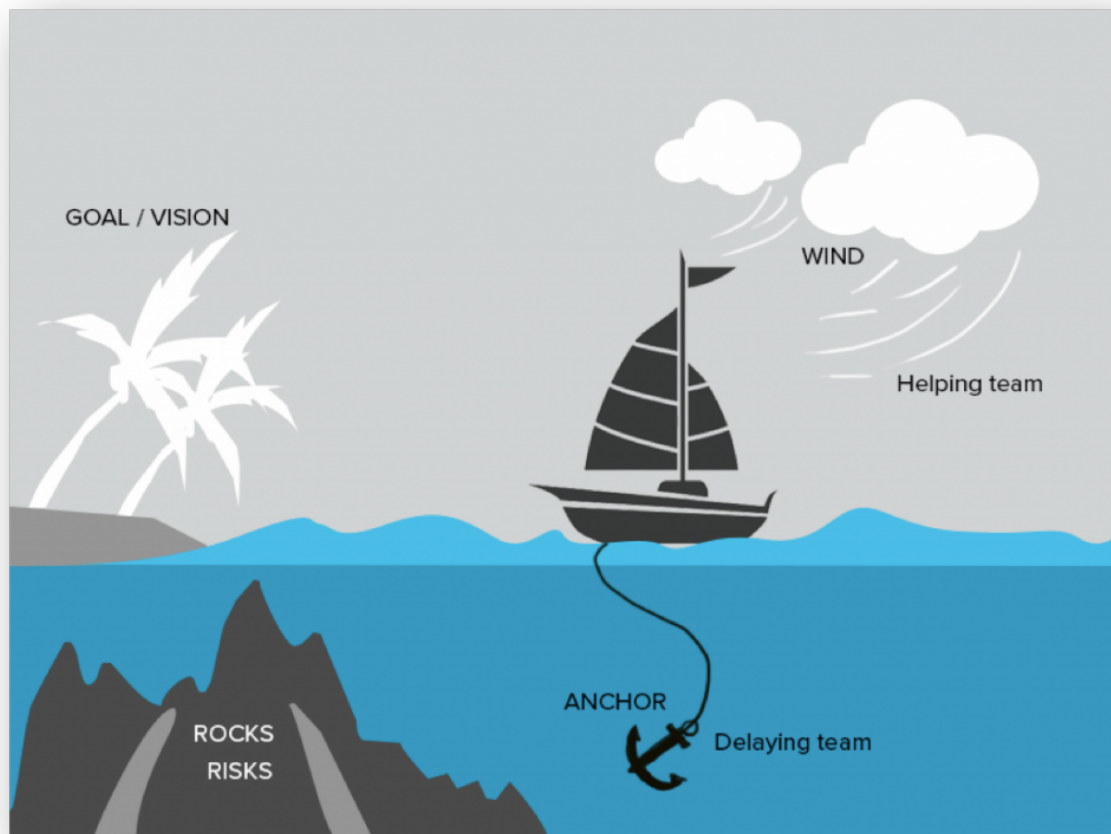
voorgelegd aan de adviescommissie. Waarbij transparantie en in dialoog zijn met alle betrokkenen als basishouding geldt.

Bijlage V: Formulier: Eindevaluatie leergang (concept)

Inhoud:

- De leeruitkomst
- De inhoud van het onderwijsprogramma
- De toetsing
- De begeleiding
- De betrokkenheid van relevante stakeholders

Methode/Instrument: Zeilbootmethode vanuit Stichting LeerKRACHT, figuur 4.

Figuur 4: bron: Scrummastertraining.nl)

Output:

Verslag van de belangrijkste resultaten met voorstel tot wijzigingen. Deze ter advisering voorleggen aan de adviescommissie.

Reactie van adviescommissie meenemen in eventuele wijzigingen van:

- de leeruitkomst;
- de inhoud van het onderwijsprogramma;
- de toetsing;
- de begeleiding;
- de betrokkenheid van relevante stakeholders.

